

Les faits sont têtus

Alán Carrasco in Berta Caldentey's collection

09.05.2024 – 10.08.2024

Alán Carrasco is a multidisciplinary artist whose work focuses on unraveling the construction mechanisms of official narratives, paying special attention to narrative strategies such as the selective induction of memory and oblivion, but also to find the invisible threads -sometimes casual, sometimes plausible- that nuance the directional and rectilinear reading of historical facts.

His third solo exhibition at ADN Galeria, *Les faits sont têtus*, shows an itinerary in which the artist does not hesitate to charge against some of the very foundational myths of this discourse, using as raw material documents and other material evidence of the events that inspire him. The exhibition, which is part of the event *The collector is present*, features works by Alán Carrasco that belong to Berta Caldentey's collection.

The opening will take place on May 9th at 7:00 p.m. and will be attended by the artist and the collector.

In 1951, with Europe still managing its own ruins, Hannah Arendt warned us in "The Origins of Totalitarianism" that the ideal subject for totalitarian domination was not the follower or fanatic of a cause, but rather the one for whom there is no longer a distinction between fact and fiction, between true and false.

Seven decades later, in most media outlets and in many political analyses, the use of concepts such as fake news, alternative facts, or post-truth punctuates our everyday lives through a constant carousel of statements in which both sides accuse each other of muddying reality with lies and nonsense.

In Alán Carrasco's work, there is a specific interest in unraveling some of the strategies and traps commonly employed in the construction of official narratives, but also in finding the invisible threads, sometimes casual, other times plausible, that complicate the directional and linear reading intended to be provided of historical facts.

In the selection of works presented in the exhibition *Les faits sont têtus* (most of them belonging to the collection of Berta Caldentey), some of the stratagems used to construct a significant part of the historical-political, institutional, and symbolic narrative of the 20th century are confronted. Alán Carrasco composes with his pieces an itinerary in which he does not hesitate to challenge some of the foundational myths of that discourse, using as raw material documents and other tangible evidence of the events that inspire him.

The exhibition begins with the antecedents of the October Revolution of 1917, with the work that gives the exhibition its title: *Les faits sont têtus* (2020). A title that precisely captures Lenin's warning just a few weeks before the Bolshevik uprising: facts are stubborn.

In Europe during those same years - the Roaring Twenties - the beginnings of Italian fascism were also taking shape, a movement capable of capitalizing on the discontent following the Treaty of Versailles in 1919 and leading Mussolini to power shortly thereafter. In *I mostri* (2021), the subtly engraved quote on the glass of the three photos that make up the work evokes the figure of Antonio Gramsci, one of the founders of the Italian Communist Party, and alludes to his tortuous imprisonment ordered by the fascist regime, coinciding with the celebration of the mass event - reproduced in the fragmented image in three photographs - in which Il Duce and thousands of black shirts inaugurated the football field in Genoa during the IV Anniversary of the March on Rome.

Convinced that he deserved international relevance, the leader of Italian fascism did not hesitate to intervene in the Spanish Civil War, sending his volunteers to what would be their first major defeat: the Battle of Guadalajara. Humiliated and thirsting for revenge, a year later he would unleash unilateral air raids over Barcelona. *El discreto encanto de la burocracia* (2021) reminds us that military orders, apparently sterile and with their characteristic bureaucratic cadence, have terrible consequences.

Alán Carrasco, *I Mostri*, 2021.

The exhibition through the 20th century continues and places the viewer at the end of the Second World War. After the defeat of the Axis Powers, the international playing field would undergo considerable changes, and borders would be redrawn in much of the disputed territories. Thus, ***Illégitime, nul et non avenu / Null und nichtig*** (2020) takes on full meaning, the diptych that demonstrates, through the enlargement of two postage stamps, the effectiveness of the iconoclastic gesture that symbolically facilitated the occupation of France by the Reich in 1940, and the subsequent founding, in 1955, of the Republic of Austria which ended the Anschluss of 1938.

The piece ***Animus in consulendo liber. 1949–2019*** (2019) sheds light on the Cold War period, which, in the mid-20th century, resulted from the ideological and territorial hegemony dispute between the two major powers of the time, the United States and the Soviet Union, and gave rise to the emergence of new supranational actors. The work precisely replicates the military templates used to design NATO's war campaigns on paper, an organization that in this year 2024 - with a new threat from the East - remains very relevant.

The profound impact of the wounds of the Second World War across Europe is evident. Among them is the Shoah, a systematic genocide that aimed at the destruction, among others, of the Jewish people. The Zionist movement turned the necessity of refuge into a virtue, and after 60 years of diplomatic efforts and following the Arab-Israeli war of 1948, it established its ethnic-religious project in the form of a nation-state: Israel was founded on the territory of historic Palestine. The Nakba left behind thousands of stories of exile, executions, and dispossession for the Palestinians. ***Papel mojado*** (2020) provides an account of all the resolutions on "The Question of Palestine" issued by the United Nations Security Council since then and for over seven decades, while also referring to an issue that, far beyond the temporal limits of the 20th century, unfortunately remains a highly topical issue today.

Alán Carrasco,
Papel mojado, 2020.

In the piece ***Human Determination Can Overcome Nature*** (2024), Alán Carrasco places himself in different geographical coordinates: China. We now encounter a pragmatic Mao Zedong focused on his Great Leap Forward project, which, since 1958, would guide the economic and social destinies of the Asian giant. In this context, the leader would cause one of the most serious natural imbalances of the 20th century by exterminating Eurasian sparrows, which he believed were preying on crops. Once again, the artist addresses a topic—this time the Chinese crisis—that, as anthropogenic, transcends all space-time boundaries and serves as an effective reminder of the crisis, in this case ecological, that also looms over the current world.

Returning to Europe, by the end of the 1960s, the Cold War continued to simmer, cooking up all sorts of conspiracies, secret organizations, and the ongoing radicalization of political life. Especially in Italy, where armed violence, fueled with the help of American infiltration, would reach truly unbearable levels. While *Simpatico, carino, buono* (2022) unveils one of the most surprising interplays between television fiction and the reality of neo-fascist armed violence that unfolded between 1969 and 1980, *Ci stavamo seduti sopra* (2021) presents a singular case: the analysis of the assassination of former Prime Minister Aldo Moro in 1978 through a chance discovery that allows us to understand the historical cycle of the *Anni di piombo* [Years of Lead] as a tragic and enduring theatricalization.

In 1981, Margarethe von Trotta's film *Die bleierne Zeit* would win the Golden Lion at the 38th Venice Film Festival. Translated into Italian as *Anni di piombo*, it would retrospectively come to denote the historical period that had just ended. Once again, fiction ended up becoming part of the historical narrative. Precisely with that title, *Die bleierne Zeit* (2021), the piece that concludes the journey is presented. It consists of an installation built on wooden panels lined with lead, with which the artist refers the viewer to the first day of the 1980 Munich Oktoberfest, a celebration where a member of a neo-Nazi militia carried out an attack that resulted in twelve fatalities. A crime that was minimized and concealed, which, in reality, concealed the resurgence of far-right violence in Europe.

Alán Carrasco,
Simpatico, carino, buono, 2022.

ALÁN CARRASCO
(Burgos - Spain, 1986)

Alán Carrasco is a visual artist and doctoral researcher. His artistic production is conceptually linked to his theoretical research work. Thus, his work focuses on the mechanisms used to construct official stories, paying special attention to narrative strategies such as the selective induction of memory and oblivion, as well as the function of iconoclasm. He is especially interested in the margins of historical storytelling, analyzing the motives behind the systematic omission of certain aspects and actors from such narratives. In recent projects, he has also worked with what he calls "possibilities of history", that is, events of unverified certainty which are, in any case, plausible.

His work has been exhibited at the MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona; CAB Centro de Arte Contemporáneo de Burgos; Sala Amós Salvador, Logroño; Maus Contemporary, Birmingham; Whitebox Harlem, New York; BIENALSUR Bienal Internacional de América del Sur; Lo Pati Centre d'Art de les Terres de l'Ebre; Centro de Cultura Contemporánea Hiriarte de Pamplona/Iruña; Württembergischer Kunstverein, Stuttgart; Centro Cultural de España en Lima; Arts Santa Mònica, Barcelona; and the Academia de España en Roma, among others. He has received various grants and awards, such as the MAEC-AECID Scholarship to carry out an artistic residency at the Academia de España en Roma (2021), the MANGO Award for the best emerging artist during the Swab Barcelona Art Fair (2020), the exchange residencies between Casa de Velázquez and Hangar (2019), the Art Nou Award for the best solo exhibition (2019), the SAC - FiC Residency Program (2018) or the Agata Baum de Bernis Scholarship for artists from the Goethe Institut and the Baden Württemberg Scholarship-Catalunya (2016).

Les faits sont têtus

Alán Carrasco en la Colección Berta Caldentey

09.05.2024 – 10.08.2024

Alán Carrasco es un artista multidisciplinar con una obra que se centra en destramar los mecanismos de construcción de los relatos oficiales, poniendo especial atención a estrategias narrativas como la inducción selectiva de memoria y de olvido. Pero también para encontrar los hilos invisibles -a veces casuales, otras veces plausibles- que matizan la lectura direccional y rectilínea que se pretende proporcionar de los hechos históricos.

Su tercera exposición individual a ADN Galeria, *Les faits sont têtus*, muestra un itinerario en que el artista no duda a cargar contra algunos de los mismos mitos fundacionales de este discurso, utilizando como materia prima documentos y otras evidencias materiales de los acontecimientos en que se inspira. La exposición, que se inscribe dentro del acontecimiento *The collector is present*, cuenta con las obras de Alán Carrasco que pertenecen a la colección de Berta Caldentey.

La inauguración tendrá lugar el 9 de mayo a partir de las 19:00 y contará con la presencia del artista y de la coleccionista.

En 1951, con una Europa aún gestionando sus propias ruinas, Hannah Arendt nos alertaba en *Los orígenes del totalitarismo* de que el sujeto ideal para la dominación totalitaria no era el adepto ni el fanático de una causa, sino más bien aquel para el que ya no existe distinción entre el hecho y la ficción, entre lo verdadero y lo falso.

Siete décadas después, en la mayoría de medios de comunicación y en no pocos análisis políticos el uso de conceptos como *fake news*, *hechos alternativos* o *posverdad* salpican nuestra cotidianidad, a través de un permanente carrusel de declaraciones en las que unos y otros se acusan mutuamente de embarrar la realidad con la mentira y la paparrucha.

En el trabajo de Alán Carrasco existe un interés específico por desentramar algunas de las estrategias y trampas que se emplean habitualmente en la construcción de los relatos oficiales, pero también en encontrar los hilos invisibles, a veces casuales, otras veces plausibles, que complejizan la lectura direccional y rectilínea que se pretende proporcionar de los hechos históricos.

En la selección de obras que se presentan en la exposición *Les faits sont têtus* (La mayoría de ellas pertenecientes a la colección de Berta Caldentey) se confrontan algunas de las artimañas con las que se han construido buena parte del relato histórico-político, institucional y simbólico del siglo XX. Alán Carrasco compone con sus piezas un itinerario en el que no duda en disparar contra algunos de los propios mitos fundacionales de ese discurso, utilizando para ello como materia prima documentos y otras *evidencias materiales* de los acontecimientos en los que se inspira.

El recorrido arranca en los prolegómenos de la Revolución de Octubre de 1917, con la obra que da título a la exposición: ***Les faits sont têtus*** (2020). Un título que, precisamente, recoge la advertencia de Lenin apenas unas semanas antes del estallido bolchevique: los hechos son tozudos. En la Europa de esos mismos años –los locos años veinte– se gestaba también el inicio del fascismo italiano, un movimiento capaz de capitalizar el descontento tras el Tratado de Versalles de 1919 y que llevaría a Mussolini a la toma del poder poco tiempo después. En ***I mostri*** (2021), la cita sutilmente grabada sobre el cristal de las tres fotos que componen la obra evoca la figura de Antonio Gramsci, uno de los fundadores del Partido Comunista de Italia, y alude a su tortuoso encarcelamiento ordenado por el régimen fascista, coincidiendo con la celebración del acto de masas –reproducido en la imagen fragmentada en tres fotografías– en el que el Duce y miles de camisas negras inauguraban el campo de fútbol de Génova durante el IV Aniversario de la Marcha sobre Roma.

Convencido de que merecía relevancia internacional, el líder del fascismo italiano no dudó en intervenir en la Guerra en España, enviando a sus voluntarios a la que sería su primera gran derrota: la Batalla de Guadalajara. Humillado y con sed de venganza, un año después lanzaría sobre Barcelona los raids unilaterales de su fuerza aérea. ***El discreto encanto de la burocracia*** (2021) nos recuerda que las órdenes militares, aparentemente asépticas y con su característica cadencia burocrática, tienen terribles consecuencias.

Alán Carrasco, *I Mostri*, 2021.

El recorrido por el siglo XX sigue adelante y sitúa al espectador en el final de la Segunda Guerra Mundial. Tras la derrota de las Potencias del Eje, el tablero de juego internacional sufriría considerables cambios y las fronteras se volverían a redibujar en buena parte de los territorios disputados. Cobra así pleno sentido *Illégitime, nul et non avenu/Nullundnichtig* (2020), el díptico que evidencia, a través de la ampliación de dos pequeñas estampillas postales, la eficacia del gesto iconoclasta que facilitó simbólicamente la ocupación de Francia por parte del Reich en 1940, y la posterior fundación, en 1955, de la República de Austria que ponía fin al *Anschluss* de 1938. La pieza *Animus in consulendo liber. 1949–2019* (2019) ilustra acerca del período de Guerra Fría al que, a mediados del siglo XX, conduce la disputa por la hegemonía ideológica y territorial entre las dos grandes potencias del momento, Estados Unidos y la Unión Soviética, y que da pie a la aparición de nuevos actores supranacionales. La obra replica, precisamente, las plantillas militares con las que se diseñaban sobre el papel las campañas de guerra de la OTAN, una organización que este 2024 en que nos encontramos –con una nueva *amenaza del Este*– sigue estando de plena actualidad.

Es evidente el hondo alcance de las heridas de la Segunda Guerra Mundial en toda Europa. Entre ellas la *Shoá*, un genocidio sistematizado que pretendió la destrucción, entre otros, del pueblo judío. El movimiento sionista hizo de la necesidad de refugio virtud y, tras 60 años de esfuerzos diplomáticos y tras la guerra árabe-israelí de 1948, constituyó su proyecto étnico-religioso bajo la forma de estado-nación: se fundaba Israel sobre el territorio de la Palestina histórica. La *Nakba* dejaba por el camino miles de historias de exilios, ejecuciones y desposesiones para los palestinos. *Papel mojado* (2020) da cuenta de todas las resoluciones sobre “La cuestión de Palestina” que el Consejo de Seguridad de las Naciones Unidas ha emitido desde entonces y durante más de siete décadas, al tiempo que remite a una problemática que, rebasando ampliamente los límites temporales del siglo XX, lamentablemente hoy sigue siendo un tema de candente actualidad.

Alán Carrasco,
Papel mojado, 2020.

En la pieza *La determinación del ser humano puede vencer a la naturaleza* (2024) Alán Carrasco se sitúa en otras coordenadas geográficas: China. Nos encontramos ahora ante un pragmático Mao Tse-Tung centrado en su proyecto del *Gran salto adelante* que, desde 1958, guiaría los designios económicos y sociales del gigante asiático. En ese contexto, el mandatario provocaría uno de los más graves desequilibrios naturales del siglo XX a partir del exterminio de los gorriones euroasiáticos que, según él, depredaban las cosechas. De nuevo, el artista aborda un tema –esta vez la crisis china–, que, en tanto que antrópica, desborda toda frontera espacio-temporal y sirve de eficaz recordatorio de la crisis, en este caso ecológica, que también acecha al mundo actual.

Volviendo a Europa, a finales de la década de 1960, la Guerra Fría seguía cocinando a fuego lento todo tipo de conspiraciones, organizaciones secretas y la permanente radicalización de la vida política. Especialmente en Italia, donde la violencia armada azuzada con ayuda de la infiltración estadounidense, llegaría a niveles verdaderamente insostenibles. Mientras ***Simpatico, carino, buono*** (2022) nos desvela uno de los juegos más sorprendentes entre la ficción televisiva y la realidad de la violencia armada neofascista que se desplegó entre 1969 y 1980, ***Ci stavamo seduti sopra*** (2021) plantea un único caso: el análisis del asesinato del ex primer ministro Aldo Moro en 1978 a través de un hallazgo casual que nos permite entender el ciclo histórico de los *Anni di piombo* [Años de plomo] como una trágica y permanente teatralización.

En 1981 la película *Die bleierne Zeit* de Margarethe von Trotta resultaría ganadora del León de Oro en la 38ª *Mostra* de Venecia. Traducida al italiano como *Anni di piombo*, terminaría denominando retrospectivamente al periodo histórico que acababa de terminar. Una vez más, la ficción terminaba insertándose en el relato histórico. Precisamente con ese título, ***Die bleierne Zeit*** (2021), se presenta la pieza que pone punto final al recorrido. Consiste en una instalación construida sobre paneles de madera forrados con plomo con la que el artista remite al espectador a la primera jornada del Oktoberfest de Múnich del año 1980, celebración en la que un miembro de una milicia neonazi llevó a cabo un atentado que provocó doce víctimas mortales. Un crimen minimizado y escamoteado que, en realidad, escondía el resurgir de la violencia ultraderechista en Europa.

Alán Carrasco,
Simpatico, carino, buono, 2022.

ALÁN CARRASCO
(Burgos -España, 1986)

Alán Carrasco es artista visual e investigador doctoral. Su producción artística está conceptualmente ligada a su trabajo de investigación teórica. Así, su obra se centra en los mecanismos de construcción de los relatos oficiales, prestando especial atención a estrategias narrativas como la inducción selectiva de memoria y de olvido y la función de la iconoclastia. Está especialmente interesado en los márgenes de los relatos históricos y en el análisis de las razones por la que algunos aspectos y actores fueron sistemáticamente eliminados de los mismos. En proyectos recientes ha trabajado también con lo que llama "posibilidades de la historia", es decir, eventos de cuya verosimilitud no estamos seguros pero que son, en todo caso, plausibles.

Su trabajo se ha expuesto en MACBA Museo de Arte Contemporáneo de Barcelona; CAB Centro de Arte Contemporáneo de Burgos; Sala Amós Salvador, Logroño; Maus Contemporary, Birmingham; White box Harlem, Nueva York; BIENALSUR Bienal Internacional de América del Sur; Lo Pati Centre d'Art Terres de l'Ebre; Centro de Cultura Contemporánea Hiriartea de Pamplona/Iruñea; Württembergischer Kunstverein, Stuttgart; Centro Cultural de España en Lima; Arts Santa Mònica, Barcelona; y la Academia de España en Roma, entre otros. Ha recibido diversas becas y premios, como la Beca MAEC-AECID para realizar la residencia artística en la Academia de España en Roma (2021), el Premio MANGO al mejor artista emergente durante Swab Barcelona Art Fair (2020), la residencias de intercambio entre Casa de Velázquez y Hangar (2019), el Premio Art Nou a la mejor exposición individual (2019), el Programa de residencias SAC -FiC(2018) o la Beca Agata Baum de Bernis para artistas del Goethe Institut y la Beca Baden Württemberg-Catalunya (2016).

Les faits sont têtus

Alán Carrasco en la Col·lecció Berta Caldentey

09.05.2024 – 10.08.2024

Alán Carrasco és un artista multidisciplinari amb una obra que es centra en destramar els mecanismes de construcció dels relats oficials, posant especial atenció a estratègies narratives com la inducció selectiva de memòria i d'oblit, però també per trobar els fils invisibles -de vegades casuals, altres vegades plausibles- que matisen la lectura direccional i rectilínia que es pretén proporcionar dels fets històrics.

La seva tercera exposició individual a ADN Galeria, *Les faits sont têtus*, mostra un itinerari en què l'artista no dubta a carregar contra alguns dels mateixos mites fundacionals d'aquest discurs, utilitzant com a matèria primera documents i altres evidències materials dels esdeveniments en què s'inspira. L'exposició, que s'incriu dins de l'esdeveniment *The collector is present*, compta amb les obres d'Alán Carrasco que pertanyen a la col·lecció de Berta Caldentey.

La inauguració tindrà lloc el 9 de maig a partir de les 19:00 i comptarà amb la presència de l'artista i de la col·leccionista.

El 1951, amb una Europa encara gestionant les seves pròpies ruïnes, Hannah Arendt ens alertava a *Els orígens del totalitarisme* que el subjecte ideal per a la dominació totalitària no era l'adepte ni el fanàtic d'una causa, sinó més aviat aquell per a qui ja no hi ha distinció entre el fet i la ficció, entre el que és vertader i el que és fals.

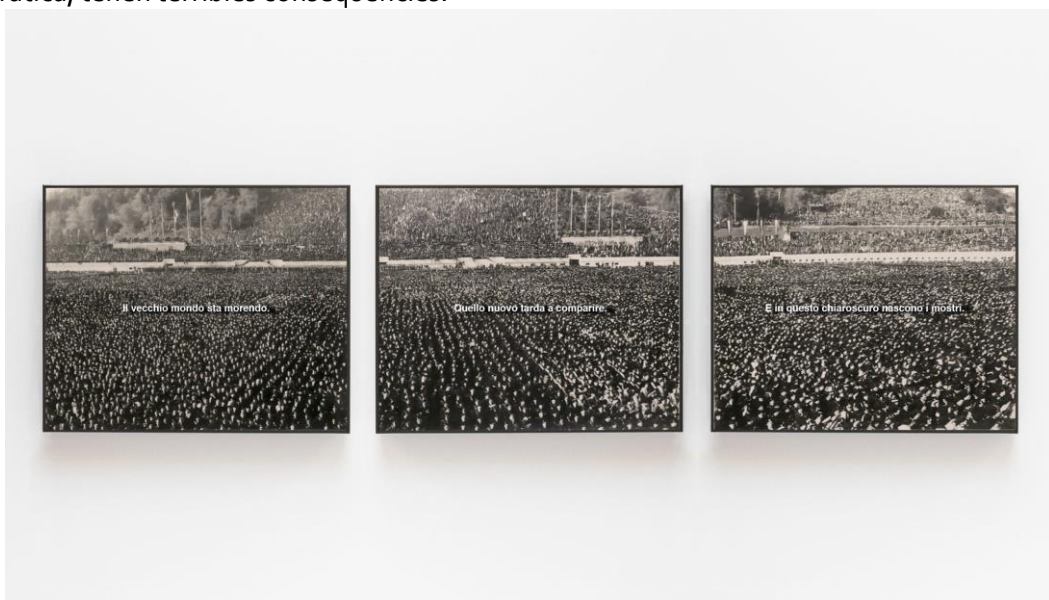
Set dècades després, a la majoria de mitjans de comunicació i en no poques anàlisis polítiques l'ús de conceptes com *fake news*, fets alternatius o postveritat esquitxen la nostra quotidianitat, a través d'un permanent carrusel de declaracions en què els uns i els altres s'acusen mútuament d'embarrar la realitat amb la mentida i la paparrutxa.

En el treball d'Alán Carrasco hi ha un interès específic per desentramar algunes de les estratègies i trampes que s'empren habitualment en la construcció dels relats oficials, però també per trobar els fils invisibles -de vegades casuals, altres vegades plausibles- que complexitzen la lectura direccional i rectilínia que es pretén proporcionar dels fets històrics.

A la selecció d'obres que es presenten a l'exposició *Les faits sont têtus* (La majoria pertanyents a la col·lecció de Berta Caldentey) s'hi confronten alguns dels estratagemes amb què s'han construït bona part del relat historico-polític, institucional i simbòlic del segle XX. Alán Carrasco compon amb les seves obres un itinerari en què no dubta a disparar contra alguns dels mateixos mites fundacionals d'aquest discurs, utilitzant com a matèria primera documents i altres evidències materials dels esdeveniments en què s'inspira.

El recorregut arrenca als prolegòmens de la Revolució d'Octubre de 1917, amb l'obra que dona títol a l'exposició: *Les faits sont têtus* (2020). Un títol que, precisament, recull l'advertiment de Lenin només unes setmanes abans de l'esclat bolxevic: els fets són tossuts. A l'Europa d'aquells mateixos anys –els bojos anys vint– també es gestava l'inici del feixisme italià, un moviment capaç de capitalitzar el descontentament després del Tractat de Versalles del 1919 i que portaria Mussolini a prendre el poder poc temps després. A *I mostri* (2021), la cita subtilment gravada sobre el vidre de les tres fotografies que componen l'obra evoca la figura d'Antonio Gramsci, un dels fundadors del Partit Comunista d'Itàlia, i fa referència al seu empresonament tortuós ordenat pel règim feixista, coincidint amb la celebració de l'acte de masses –reproduït a la imatge fragmentada en tres fotografies– en què el *Duce* i milers de camises negres inauguraven el camp de futbol de Gènova durant el IV Aniversari de la Marxa sobre Roma.

Convençut que mereixia rellevància internacional, el líder del feixisme italià no va dubtar a intervenir en una Espanya en guerra, enviant els seus voluntaris a la que seria la seva primera gran derrota: la Batalla de Guadalajara. Humiliat i amb set de venjança, un any després llançaria sobre Barcelona els raids unilaterals de la seva força aèria. *El discret encant de la burocràcia* (2021) ens recorda que les ordres militars, aparentment asèptiques i amb la seva característica cadència burocràtica, tenen terribles conseqüències.

Alán Carrasco, *I Mostri*, 2021.

El recorregut pel segle XX continua endavant i situa l'espectador al final de la Segona Guerra Mundial. Després de la derrota de les Potències de l'Eix, el tauler de joc internacional patiria canvis considerables i les fronteres es tornarien a re-dibuixar a bona part dels territoris disputats. Cobra així ple sentit *Il·l·legítim, nul et non avenu / Null und nichtig* (2020), el díptic que evidencia, a través de l'ampliació de dues petites estampilles postals, l'eficàcia del gest iconoclasta que va facilitar simbòlicament l'ocupació de França per part del Reich el 1940, i la posterior fundació, el 1955, de la República d'Àustria que posava fi a l'*Anschluss* de 1938.

La peça *Animus in consulend liber. 1949–2019* (2019) il·lustra sobre el període de Guerra Freda al qual, a mitjans del segle XX, condueix la disputa per l'hegemonia ideològica i territorial entre les dues grans potències del moment, els Estats Units i la Unió Soviètica, i que dóna peu a l'aparició de nous actors supranacionals. L'obra replica, precisament, les plantilles militars amb què es dissenyaven sobre el paper les campanyes de guerra de l'OTAN, una organització que aquest 2024– amb una nova amenaça de l'Est– continua estant de plena actualitat.

És evident el profund abast de les ferides de la Segona Guerra Mundial a tot Europa. Entre elles la Shoá, un genocidi sistematitzat que va pretendre la destrucció, entre d'altres, del poble jueu. El moviment sionista va fer de la necessitat de refugi, virtut; i després de 60 anys d'esforços diplomàtics i després de la guerra arabo-israeliana de 1948, va constituir el seu projecte etno-religiós sota la forma d'estat-nació: es fundava Israel sobre el territori de la Palestina històrica. La Nakba deixava pel camí milers d'històries d'exilis, d'execucions i de desposseïments pels palestins. *Papel mojado* (2020) dóna compte de totes les resolucions sobre "La qüestió de Palestina" que el Consell de Seguretat de les Nacions Unides ha emès des de llavors i durant més de set dècades, alhora que remet a una problemàtica que, depassant àmpliament els límits temporals del segle XX, lamentablement avui continua sent un tema de candent actualitat.

Alán Carrasco,
Papel mojado, 2020.

A l'obra *La determinació de l'ésser humà pot vèncer la natura* (2024), Alán Carrasco es situa en altres coordenades geogràfiques: la Xina. Ens trobem ara davant d'un pragmàtic Mao Tse-Tung centrat en el seu projecte del "Gran salt endavant" que, des de 1958, guiaria els dissenys econòmics i socials del gegant asiàtic. En aquest context, el mandatari provocaria un dels desequilibris naturals més greus del segle XX a partir de l'extermini dels pardals euroasiàtics que, segons ell, depredaven les collites. De nou, l'artista aborda un tema -aquesta vegada la crisi xinesa-, que, com a antròpica, desborda tota frontera espai-temporal i serveix de recordatori eficaç de la crisi, en aquest cas ecològica, que també aguaita al món actual.

Tornant a Europa, a finals de la dècada de 1960, la Guerra Freda seguia cuinant a foc lent tota mena de conspiracions, organitzacions secretes i una permanent radicalització de la vida política. Especialment a Itàlia, on la violència armada atada amb ajuda de la infiltració nord-americana arribaria a nivells veritablement insuportables. Mentre *Simpatico, carino, buono* (2022) ens desvetlla un dels jocs més sorprenents entre la ficció televisiva i la realitat de la violència armada neofeixista que es va desplegar entre el 1969 i el 1980, *Ci stavamo seduti sopra* (2021) planteja un únic cas: l'anàlisi de l'assassinat de l'exprimer ministre Aldo Moro el 1978 a través d'una troballa casual que ens permet entendre el cicle històric dels *Anni di piombo* [Anys de plom] com una tràgica i permanent teatralització.

El 1981 la pel·lícula *Die bleierne Zeit* de Margarethe von Trotta resultaria guanyadora del Lleó d'Or a la 38a Mostra de Venècia. Traduïda a l'italià com *Anni di piombo*, acabaria anomenant retrospectivament el període històric que acabava d'acabar. Un cop més, la ficció s'acabava inserint en el relat històric. Precisament amb aquest títol, *Die bleierne Zeit* (2021), es presenta la peça que posa punt final al recorregut. Consisteix en una instal·lació construïda sobre panells de fusta folrats amb plom amb què l'artista remet a l'espectador a la primera jornada de l'Oktoberfest de Munic de l'any 1980, celebració en què un membre d'una milícia neo-nazi va dur a terme un atemptat que va provocar dotze víctimes mortals. Un crim minimitzat i escamotejat que, en realitat, amagava el ressorgir de la violència ultradreta a Europa.

Alán Carrasco,
Simpatico, carino, buono, 2022.

ALÁN CARRASCO

(Burgos - Espanya, 1986)

Alán Carrasco és artista visual i investigador doctoral. La seva producció artística està conceptualment lligada al seu treball de recerca teòrica. D'aquesta manera a seva obra es centra en els mecanismes de construcció dels relats oficials, posant especial atenció a estratègies narratives com la inducció selectiva de memòria i d'oblit i la funció de la iconoclàstia. Està especialment interessat en els marges dels relats històrics i en l'anàlisi de les raons per les quals alguns aspectes i actors van ser sistemàticament eliminats d'aquests relats. En projectes recents ha treballat també amb el que anomena "possibilitats de la història", és a dir, esdeveniments de dubtosa versemblança però que són en tot cas plausibles.

El seu treball s'ha exposat en MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona; CAB Centro de Arte Contemporáneo de Burgos; Sala Amós Salvador, Logronyo; Maus Contemporary, Birmingham; Whitebox Harlem, Nova York; BIENALSUR Bienal Internacional de América del Sur; Lo Pati Centre d'Art de les Terres de l'Ebre; Centro de Cultura Contemporánea Hiriartea de Pamplona/Iruñea; Württembergischer Kunstverein, Stuttgart; Centro Cultural de España en Lima; Arts Santa Mònica, Barcelona; i la Academia de España en Roma, entre d'altres. Ha rebut diverses beques i premis, com la Beca MAEC-AECID per a realitzar la residència artística en l'Academia de España en Roma (2021), el Premi MANGO al millor artista emergent durant Swab Barcelona Art Fair (2020), la residències d'intercanvi entre Casa de Velázquez i Hangar (2019), el Premi Art Nou a la millor exposició individual (2019), el Programa de residències SAC – FiC (2018) o la Beca Agata Baum de Bernis per a artistes del Goethe Institut i la Beca Baden Württemberg-Catalunya (2016).